

International Conference

EDUCATION AND GENDER 2022

Book of Abstracts

University of Maribor Press

STELLA

Andrej
NATERER

EDITOR

University of Maribor

Faculty of Arts

International Conference
Education and Gender 2022

Book of Abstracts

Editor
Andrej Naterer

October 2022

Title **International Conference Education and Gender 2022**
Naslov *Mednarodna konferenca Izobraževanje in spol 2022*

Subtitle **Book of Abstracts**
Podnaslov *Zbornik povzetkov*

Editor Andrej Naterer
Urednik (University of Maribor, Faculty of Arts)

Language editing Victor Kennedy
Lektoriranje (University of Maribor, Faculty of Arts)

Technical editor Jan Perša
Tehnični urednik (University of Maribor, University Press)

Cover designer Jan Perša
Oblikovanje ovitka (University of Maribor, University Press)

Cover graphics School, author: coyot, Pixaba.com, CC0, 2022
Grafika na ovitku

Conference International Conference Education and Gender
Konferenca

Date and location October 14th 2022, University of Maribor, Faculty of Arts,
Datum in kraj Maribor, Slovenia

Organizing Committee Andrej Natere
Organizacijski odbor (University of Maribor, Faculty of Arts, Slovenia)

Rebeka Dečman
(University for Adult Education Celje, Slovenia)

Maja Krivec
(University for Adult Education Celje, Slovenia)

Program Committee Andrej Naterer
Programski odbor (University of Maribor, Faculty of Arts, Slovenia)

Miran Lavrič
(University of Maribor, Faculty of Arts, Slovenia)

Rudi Klanjšek,
(University of Maribor, Faculty of Arts, Slovenia)

Tibor Rutar (
University of Maribor, Faculty of Arts, Slovenia)

Published by **University of Maribor**
Založnik **University Press**
Slomškov trg 15, 2000 Maribor, Slovenija
<https://press.um.si>, zalozba@um.si

Issued by **University of Maribor**
Izdajatelj **Faculty of Arts**
Koroška cesta 160, 2000 Maribor, Slovenija
<https://www.ff.um.si>, ff@um.si

Publication type E-book
Vrsta publikacije

Edition 1st
Izdaja

Available at <http://press.um.si/index.php/ump/catalog/book/726>
Dostopno na

Published at Maribor, October 2022
Izdano

© **University of Maribor, University Press**
/ Univerza v Mariboru, Univerzitetna založba

Text © authors, Naterer 2022

This work is licensed under the Creative Commons Attribution 4.0 International License.

This license allows reusers to distribute, remix, adapt, and build upon the material in any medium or format, so long as attribution is given to the creator. The license allows for commercial use.

Any third-party material in this book is published under the book's Creative Commons licence unless indicated otherwise in the credit line to the material. If you would like to reuse any third-party material not covered by the book's Creative Commons licence, you will need to obtain permission directly from the copyright holder.

<https://creativecommons.org/licenses/by/4.0>

Project name: STELLA - Improvement and transFer of gender mainsTreaming bEst practices in primary schooLs between SLovenia and SerbiA

Project number: 101005343

Co-funded by the Rights,
Equality and Citizenship (REC)
Programme of the European Union

Project partners

University for Adult Education Celje
Ljumska univerza Celje
Celje, Slovenia

Inštitut za proučevanje enakosti spolov (IPES)
Maribor, Slovenia

Primary School "Branko Pešič"
Osnovna škola "Branko Pešič"
Zemun, Serbia

University of Maribor
Univerza v Mariboru
Maribor, Slovenia

CIP - Kataložni zapis o publikaciji
Univerzitetna knjižnica Maribor

37.043.1/.2

INTERNATIONAL Conference Education and Gender 2022 (2022 ; Maribor)
International Conference Education and Gender 2022 [Elektronski vir] :
[October 14th 2022, University of Maribor, Faculty of Arts, Maribor, Slovenia] :
book of abstracts / editor Andrej Naterer. - 1st ed. - E-publikacija. - Maribor :
University of Maribor, University Press, 2022

Način dostopa (URL): <https://press.um.si/index.php/ump/catalog/book/726>
ISBN 978-961-286-648-8
doi: 10.18690/um.ff.10.2022
COBISS.SI-ID 124956931

ISBN 978-961-286-648-8 (pdf)

DOI <https://doi.org/10.18690/um.ff.10.2022>

Price
Cena Free copy

For publisher prof. dr. Zdravko Kačič,
Odgovorna oseba založnika Rector of University of Maribor

Attribution Naterer, A. (ed.). (2022). *International Conference Education and Gender 2022: Book of Abstracts*. Maribor: University Press.
Citiranje doi: 10.18690/um.ff.10.2022

Table of Contents

Gender Stereotypes in Eastern European Primary Schools: A Review of Empirical Literature <i>Spolni stereotipi v (vzhodnoevropskih) osnovnih šolah: pregled empirične literature</i> Tibor Rutar, Rudi Klanjšek	1
Od prikritega k odkritemu in reflektiranemu: razvoj STELLA spletnega orodja za zaznavo in premagovanje spolnega stereotipiziranja pri učiteljih in učiteljicah, učenkah in učencih ter njihovih starših <i>From Hidden to Detected and Reflected: The Development of the STELLA Online Toolset for Detecting and Overcoming Gender Stereotyping in Teachers, Students, and Their Parents</i> Ana Pavlič	3
The Effects of a Targeted Investigation on Gender Stereotypes Among Primary School Teachers from Serbia and Slovenia <i>Učinki ciljne intervencije na spolne stereotipe med osnovnošolskimi učitelji iz Srbije in Slovenije</i> Miran Lavrič, Rudi Klanjšek, Andrej Naterer, Vanesa Korže	5
Treninzi i radionice u osnovnim školama u Srbiji <i>Training Sessions and Workshops in Primary Schools in Serbia</i> Nenad Ćirić	7
Med dekle in hčerko veleindustrialca – Mariborčanke in njihovi poklici na začetku 20. stoletja <i>Zwischen einer Magd und einer Tochter des Großindustriellen – Mariborerinnen und ihre Berufe am Anfang des 20. Jahrhunderts</i> Alja Lipavac Oštir	9
Women and Gender Roles in India: A Dichotomy <i>Ženske in vloge spolov v Indiji – dibotomija</i> Radhika Lakshminarayanan	11
Oblike spolnega stereotipiziranja ob prihodu otrok v osnovno šolo <i>Forms of Gender Stereotyping Upon Children's Entry Into Primary School</i> Maja Mesarec Hercog	13
Feministično izobraževalne prakse v Oaxaci, Mehika <i>Feminist Educational Practices in Oaxaca, Mexico</i> Tjaša Franko	15

Skriti kurikulum in epistemsko spolno umeščanje v izobraževalnih in raziskovalnih sistemih	
<i>The Hidden Curriculum and Epistemic Gender Positioning in Education and Research Systems</i>	17
Branislava Vičar, Smiljana Gartner	
The Hidden Curriculum and Teachers' Values in Primary Schools in Slovenia and Serbia	
<i>Skriti kurikulum in vrednote učiteljev v osnovnih šolah v Sloveniji in Srbiji</i>	19
Andrej Naterer	

GENDER STEREOTYPES IN EASTERN EUROPEAN PRIMARY SCHOOLS: A REVIEW OF EMPIRICAL LITERATURE

TIBOR RUTAR, RUDI KLANJŠEK

University of Maribor, Faculty of Arts, Maribor, Department of Sociology, Slovenia
tibor.rutar@um.si, rudi.klanjsek@um.si

Abstract Primary schools are a social institution in which children spend most of their daily lives. Like the family, primary schools influence children's lives and their future personalities and behaviours. Thus, examining whether and to what extent teachers and other school officials present gender stereotypes is an important step in analyzing whether schools contribute to the perpetuation of gender stereotypes in society at large. We conducted a survey of some of the existing quantitative and qualitative empirical literature discussing the presence of gender stereotypes in Eastern European primary schools. We found that most studies find that teachers do, in fact, espouse gender stereotypes, and that teachers typically stereotype in the theoretically predicted direction: they treat boys as more aggressive, logical, and less disciplined, and girls as more domestic, caring, and conformist.

Keywords:

gender stereotypes,
primary schools,
teachers' gender
perceptions,
teachers' gender
roles,
teachers espouse
gender stereotypes

SPOLNI STEREOTIPI V (VZHODNOEVROPSKIH) OSNOVNIH ŠOLAH: PREGLED EMPIRIČNE LITERATURE

Povzetek Pisalo se je leto 1969, Richard Nixon je postal predsednik in ZDA so bile sredi desetletne vojne v Vietnamu. Ko se je vse več ljudi zbiralo na protestih, so nenadoma našli presenetljivega zaveznika: glasbo. Skupine, kot so Creedence Clearwater Revival, Country Joe and the Fish in The Rolling Stones, in umetniki, kot sta Jimi Hendrix in Joan Baez, so svojo glasbo osredotočili na vojno, opozarjali na njeno nesmiselnost in ljudem vračali vero, da bi se lahko kmalu končala. Leta 1969 se je zdelo, da so ljudje dosegli točko, ko so potrebovali nekaj več, da bi lahko prebrodili negotove čase; njihovi glasovi so končno morali biti slišani. Tako se je nek sončen dan v Bethelu spremenil v

dan, vreden zgodovinskih knjig: dan festivala Woodstock. V tem prispevku bom preučila, kako pomembna sta bila glasba in Woodstock za ljudi, ki so ves čas nasprotovali vojni v Vietnamu, in kako so umetniki uveljavljali svoje ideje skozi glasbo. Kot je zapisal Paolo Hewitt v svoji knjigi *Scuse Me While I Kiss the Sky: 50 Moments That Changed Music*: »Ni bilo mišljeno ali načrtovano, da bo to eden najpomembnejših kulturnih dogodkov desetletja, ki bo pritegnil pol milijona ljudi, postal simbol desetletja in mestu Woodstock v deželi New York prinesel neminljivo slavo« (121).

Ključne besede: spolni stereotipi, osnovna šola, učiteljevo razumevanje, spolne vloge učiteljev, učitelji zagovarjajo spolne stereotipe

OD PRIKRITEGA K ODKRITEMU IN REFLEKTIRANEMU: RAZVOJ STELLA SPLETNEGA ORODJA ZA ZAZNAVO IN PREMAGOVANJE SPOLNEGA STEREOTIPIZIRANJA PRI UČITELJIH IN UČITELJICAH, UČENKAH IN UČENCIH TER NJIHOVIH STARŠIH

ANA PAVLIČ

Inštitut za proučevanje enakosti spolov (IPES), Maribor, Slovenia
ana1.pavlic@gmail.com

Povzetek STELLA spletno orodje se je razvilo kot odgovor na trdovratnost vztrajanja spolnega stereotipiziranja, ki v obliki naravnega in normalnega v šolah ter tudi v vzgoji in socializaciji, ki poteka v zasebnosti domov, še vedno ostaja neizpraševano. Različne oblike (spletnih) aktivnosti z nasveti in razlagami, na sodoben, privlačen in posamezni publiki prilagojen način, nudijo trem ciljnim skupinam (šolarjem_kam, učiteljem_icam in staršem) možnost, da delovanje spolnih stereotipiziranj in še posebno vplive prikritega kurikulumu v razredu in na hodnikih ne samo prepoznajo, temveč jih znajo tudi uspešno preseči. Vsebina aktivnosti sledi empiričnim vodilom, ki so v projektu nastala po izvedenih fokusnih skupinah z učitelji_cami v Sloveniji in Srbiji ter po izpolnjenem pred testu, ki je ponudil ključne vsebinske poudarke, ki smo jih, skladno s cilji in nameni projekta, vključili v zasnovo spletnega orodja: spolni stereotipi in njihov vpliv na razvoj interesa oziroma izbiro aktivnosti učenk in učencev; spolni stereotipi in osebne lastnosti učencev in učenk; vloga pedagoškega osebja pri preseganje spolnih

Ključne besede:
spolni stereotipi,
prikriti kurikulum,
STELLA spletno
orodje

stereotipov (spolni stereotipi in učna gradiva ter učna vsebina, razred in prakse prikrita kurikuluma); spolni stereotipi in pritiski v povezavi z videzom dekletom in fantov; šola kot prostor (re)produkcije spolnih stereotipov (formiranje spolno mešanih skupin, nasilje v razredu). STELLA spletno orodje domuje na enotni spletni platformi projekta, kjer so aktivnosti dostopne v treh jezikih (slovenskem, srbskem in angleškem), s čimer bodo lahko uspešno izboljšani in podaljšani učinke uporabe in desiminacije orodja.

FROM HIDDEN TO DETECTED AND REFLECTED: THE DEVELOPMENT OF THE STELLA ONLINE TOOLSET FOR DETECTING AND OVERCOMING GENDER STEREOTYPING IN TEACHERS, STUDENTS, AND THEIR PARENTS

Abstract The STELLA online tool was developed as a response to the persistence of gender stereotyping taking place both in the privacy of homes and in the school environment(s) in the form of promoting stereotypical behavior as normal and natural, which remains unquestioned. Different forms of online activities with advice and further explanations, in a modern, attractive way, are adapted to individual audiences, and thus offer three target groups, students, teachers, and parents, the opportunity to overcome gender stereotyping and to deepen their understanding about the effects of the hidden curriculum in the classroom. The content of the activities follows empirical guidelines created in a project studying focus groups of teachers in Slovenia and Serbia. After the completed pre-test, which offered key content highlights, the goals and purposes of the project were included in the design of the online tool in order to test for the presence of gender stereotypes and their influence on the development of interests or choice of activities of male and female students; gender stereotypes and personality traits of male and female students; the role of teaching staff in overcoming gender stereotypes; gender stereotypes in teaching materials and teaching content, class and hidden curriculum practices; gender stereotypes and pressures related to the appearance of girls and boys; school as a place of (re)production of gender stereotypes, such as formation of gender-mixed groups; and violence in the classroom. The STELLA online tool is hosted on the project's unified online platform, and is available in three languages, Slovenian, Serbian and English, to allow for the successful dissemination and implementation of the tool.

Keywords: gender stereotypes, hidden curriculum, STELLA online toolset

THE EFFECTS OF A TARGETED INVESTIGATION ON GENDER STEREOTYPES AMONG PRIMARY SCHOOL TEACHERS FROM SERBIA AND SLOVENIA

MIRAN LAVRIČ, RUDI KLANJŠEK, ANDREJ NATERER,
VANESA KORŽE

University of Maribor, Faculty of Arts, Maribor, Department of Sociology, Slovenia
miran.lavric@um.si, rudi.klanjsek@um.si, andrej.naterer@um.si, vesna.korze@um.si

Abstract An investigation into gender stereotyping among primary school teachers from 7 Serbian and 12 Slovenian primary schools was carried out in spring 2022. We assessed the effects of this intervention using an experimental study based on pretest-posttest design. Within the pretest, 354 teachers from participating schools completed an online survey on different aspects of descriptive and prescriptive stereotyping of girls and boys. Within the posttest, 287 teachers answered the same survey questions. The comparison of pretest and posttest results showed that the most commonly measured gender stereotypes were less present within the posttest group. For example, girls and boys were perceived as substantially less different in terms of psychological traits like self-confidence, independent thinking, resourcefulness, or emotional sensitivity. More importantly, many prescriptive stereotypes were significantly less present within the posttest group, including the idea that more emotional support should be devoted to girls than boys; that boys should be more frequently given computer related tasks than girls; and that gymnastics is more suited for girls than boys.

Keywords:

gender stereotypes, primary schools, teachers' gender perceptions, pretest-posttest design, quasi experiment

UČINKI CILJNE INTERVENCIJE NA SPOLNE STEREOTIPE MED OSNOVNOŠOLSKIMI UČITELJI IZ SRBIJE IN SLOVENIJE

Povzetek Intervencija za zmanjšanje spolnih stereotipov med osnovnošolskimi učitelji iz dveh srbskih in treh slovenskih osnovnih šol je bila izvedena spomladi 2022. Učinke intervencije smo ocenili s kvazi-eksperimentalno študijo, ki je temeljila na pred-test/po-test pristopu. V okviru pred-testa je skupno 354 učiteljev iz sodelujočih šol izpolnilo spletno anketo o različnih vidikih deskriptivnih in perskriptivnih stereotipov o deklicah in dečkih. Znotraj po-testa je skupno 287 učiteljev, ki so bili vključeni v intervencijo, odgovorilo na ista anketna vprašanja. Primerjava pred-testnih in po-testnih rezultatov je pokazala, da je večina izmerjenih spolnih stereotipov manj prisotna v po-testni skupini. Na primer, dekleta in fantje so bili zaznani kot bistveno manj različni v smislu psiholoških lastnosti, kot so samozavest, neodvisno razmišljanje, iznajdljivost ali čustvena občutljivost. Še pomembneje je, da so bili številni perskriptivni stereotipi znatno manj prisotni v skupini po testiranju. Ti vključujejo na primer ideje, da je treba več čustvene podpore nameniti deklicam kot fantom, da bi morali fantje pogosteje dobivati naloge, povezane z računalnikom kot dekleta in da je gimnastika bolj primerna za dekleta kot za dečke.

Ključne besede: spolni stereotipi, osnovne šole, učiteljevo razumevanje spola, pred-test/po-test pristop, kvazieksperiment

TRENINZI I RADIONICE U OSNOVNIM ŠKOLAMA U SRBIJI

NENAD ĆIRIĆ

Osnovna škola Branko Pešić, Zemun, Srbija
nenadc79@gmail.com

Sažetak Stella projekat će predstaviti direktor OŠ “Branko Pešić“ iz Zemuna, gospodin Nenad Ćirić. U Srbiji su u odabranim školama održani treninzi za nastavnike sa ciljem da se istakne rodna ravnopravnost i ukaže na to da se mnogi problemi vezani za stereotipe prihvataju kao normalna razlika. Da nastavnici shvate da imaju moć uticaja na menjanje ustaljenog mišljenja. Sa učenicima od prvog do osmog razreda rađene su radionice iz priručnika, prilagođene njihovom uzrastu. Učenici su bili izuzetno aktivni i pokazali da su stereotipi sa kojima se sreću samo nešto što nose iz kuće, odnosno okruženja, a da su oni potpuno otvoreni za svet bez stereotipa.

Ključne reči:

trening, nastavnici,
rodna
ravnopravnost,
stereotipi,
Srbija,
radionice,
priručnik

TRAINING SESSIONS AND WORKSHOPS IN PRIMARY SCHOOLS IN SERBIA

Abstract A summary of The Stella project will be presented by the director of Branko Pešić Primary School in Zemun, Mr. Nenad Ćirić. In Serbia, teacher training sessions were held in selected schools with the aim of examining gender equality, showing that many problems related to stereotypes are accepted as normal, and demonstrating that teachers have the power to influence and change established opinion. Workshops based on the manual, adapted for age, were held with students from the first to the eighth grades. The students were willing to participate and demonstrated that the stereotypes they encounter are often carried from the home environment, and that they are open to a world without stereotypes.

Keywords: training, teachers, gender equality, stereotypes, Serbia, workshops, manual

MED DEKLO IN HČERKO VELEINDUSTRIALCA – MARIBORČANKE IN NJIHOVI POKLICI NA ZAČETKU 20. STOLETJA

ALJA LIPAVIC OŠTIR^{1,2}

¹ Univerza v Mariboru, Filozofska fakulteta, Maribor, Slovenija
alja.lipavic@um.si

² Univerzita sv. Cyrila in Metoda v Trnavi, Trnava, Slovaška
alja.lipavic@um.si

Povzetek Konec 19. in v začetku 20. stoletja je v Mariboru delovalo razen devetih osnovnih šol tudi nekaj takih, ki so imele za cilj mlada dekleta izobraziti za različne poklice (gospodinjstva šola) ali pa jim dati možnost izobraževanja do mature in še dlje (Žnidarič 2000). Ta krog možnosti izobraževanja se je širil do Gradca, povezanega z Mariborom upravno in gospodarsko. Tako možnosti šolanja kot gospodarski razcvet Maribora oz. Slovenske Štajerske, na kar kaže povišanje urbanizacijske stopnje (Vrišer 1969), reflektirajo v avtentičnih zapisih iz matičnih knjig vseh treh župnij mesta Maribor, kjer so zapisovalci v različnih formularjih zapisovali poklic ali stan prebivalcev. V prispevku bomo odgovorili na vprašanje, kako se izobrazbene možnosti in gospodarski razvoj mesta kažeta v analizi poklicev, ki se pojavljajo v krstnih in poročnih knjigah pri materah otrok, botrah in nevestah. V ta namen smo analizirali 4004 zapisov iz krstnih knjig (1906 – 1912) ter 1338 zapisov iz poročnih knjig (1900 – 1904) mesta Maribor. Rezultate bomo predstavili v kontekstu možnosti šolanja za dekleta v Mariboru ter z upoštevanjem takratnih migracij v monarhiji, ki se kažejo kot pomemben dejavnik pri ugotavljanju izobrazbene strukture in nabora poklicev ter stanov iz matičnih knjig mesta Maribor. Ob tem bomo pojasnili nekaj značilnosti gradiva oz. zapisov iz krstnih knjig in kako je s perspektive poklicev to gradivo uporabno v

Ključne besede:
matične knjige,
možnosti
izobraževanje za
ženske,
poklici,
stanovi, migracije

raziskavah izobraževanja v zgodovini ter v sociolingvističnih raziskavah.

ZWISCHEN EINER MAGD UND EINER TOCHTER DES GROßINDUSTRIELLEN – MARIBORERINNEN UND IHRE BERUFE AM ANFANG DES 20. JAHRHUNDERTS

Abstrakt Ende des 19. und Anfang des 20. Jahrhunderts gab es in Maribor und in der Umgebung neben neun Grundschulen auch einige, die das Ziel hatten, junge Mädchen für verschiedene Berufe auszubilden (Haushaltsschule) oder ihnen die Möglichkeit zu geben sich bis zum Abitur und noch weiter zu bilden (Žnidarič 2000). Dieser Kreis der Ausbildungsmöglichkeiten wurde bis Graz aufgrund der Verwaltungs- und Wirtschaftsverbindungen erweitert. Sowohl die Ausbildungsmöglichkeiten als auch die wirtschaftliche Entwicklung von Maribor bzw. der damaligen Südsteiermark, belegt am steigender Urbanisierung (Vrišer 1969), reflektieren in den authentischen Einträgen in Personenstandsbüchern aller drei Pfarren in Maribor, wo in verschiedenen Kontexten der Beruf und/oder der Stand einzelner Person notiert worden ist. Im Beitrag beantworten wir anhand einer Analyse von Berufen, die in den Tauf- und Trauungsbüchern vorkommen, die Frage, inwieweit die Personenstandsbücher die Ausbildungsmöglichkeiten und die wirtschaftliche Entwicklung der Stadt widerspiegeln. Es sind 4004 Einträge aus den Taufbüchern (1906 – 1912) und 1338 Einträge aus den Trauungsbüchern (1900 – 1904) der Stadt Maribor analysiert worden. Die Resultate werden im Kontext der Ausbildungsmöglichkeiten für Mädchen/Frauen der damaligen Zeit in Maribor und im Kontext der Migrationen in der Monarchie interpretiert. Gerade die Migrationen scheinen ein wichtiger Faktor in der Ausbildungsstruktur und der Auswahl von Berufen, notiert in den Personenstandsbüchern von Maribor, zu sein. Im Beitrag werden auch einige Charakteristika von Einträgen in den Personenstandsbüchern diskutiert und es wird erläutert, wie die Informationen aus

Schlüsselbegriffe: Personenstandsbücher, Ausbildungsmöglichkeiten für Frauen, Berufe, Stände, Migrationen

WOMEN AND GENDER ROLES IN INDIA: A DICHOTOMY

RADHIKA LAKSHMINARAYANAN

Safat, Kuwait
radlax123@gmail.com

Abstract Although guaranteed fundamental rights and freedoms by the Indian constitution, and efforts to improve education, women in India continue to struggle with issues of dowry, domestic violence, underemployment, social stigmas, and regressive gender norms. They face many restrictions emanating from contradictory ideals of what constitutes “tradition” and “modernity” within the Indian social ethos. This dichotomy is reflected in a dual value system wherein women are expected to play traditional roles of daughter, wife, and mother even as they seek gender equality in political participation, employment, education, and wages. This presents a continuous imbalance within their personal and professional roles, where women struggle to establish their identity against widely prevalent gender stereotypes. This presentation seeks to highlight this inherent dichotomy in the existence of Indian women through a historical and social perspective.

Keywords:
women,
gender roles,
India

ŽENSKÉ IN VLOGE SPOLOV V INDIJI: DIHOTOMIJA

Povzetek Čeprav indijska ustava zagotavlja temeljne pravice in svoboščine in kljub prizadevanjem za dvig nivoja izobrazbe, se ženske v Indiji še naprej spopadajo z vprašanji dote, nasilja v družini, podzaposlenosti, družbenih stigmat in regresivnih spolnih norm. Ženske se soočajo s številnimi omejitvami, ki izhajajo iz nasprotno pričakovanih predstav o tem, kaj sestavlja "tradicija" in "modernost" znotraj indijskega družbenega etosa. Ta dihotomija se odraža v "sistemu dvojnih vrednot", v katerem se od žensk pričakuje, da igrajo tradicionalne vloge hčerke, žene in matere, čeprav si prizadevajo za enakost spolov pri političnem sodelovanju, zaposlovanju, izobraževanju in plačah. To predstavlja konstantno neravnovesje v njihovih osebnih in poklicnih vlogah, kjer se ženske borijo za vzpostavitev svoje identitete proti široko razširjenim spolnim stereotipom. Ta predstavitev skuša poudariti inherentno dihotomijo v obstoju indijskih žensk skozi zgodovinsko in družbeno perspektivo.

Ključne besede: ženske, spolne vloge, Indija

OBLIKE SPOLNEGA STEREOTIPIZIRANJA OB PRIHODU OTROK V OSNOVNO ŠOLO

MAJA MESAREC HERCOG

Vransko, Slovenija
radlax123@gmail.com

Povzetek Vstop v šolo je za otroke poseben in prelomen dogodek. Otroci se ga po navadi veselijo, saj jim predstavlja prvi korak na poti proti odraslosti. Prav tako so takrat tako kognitivno kot tudi identitetno še ne izoblikovani in zato toliko bolj dovzetni za različne vplive. Šola nikakor zgolj ne izobražuje, ampak vedno tudi vzgaja tako skozi pravila, naloge, kot tudi učna gradiva in prikrit kurikulum. Spolni stereotipi so v osnovni šoli prisotni na različne načine. Določene oblike spolnega stereotipiziranja bi lahko našli že v vrtcu, vendar postanejo le-te ob vstopu v osnovno šolo očitnejše. Lahko jih delimo na tri oblike. Prvo je šolsko okolje, ki odraža spolne stereotipe. Največkrat v strogi delitvi na predele za dečke in deklice, ki so pogosto podkrepljeni z roza-modro barvo. Druga oblika so šolska gradiva in didaktični pripomočki. V šolskih učbenikih in delovnih zvezkih še vedno opazamo spolno stereotipno prikazovanje dečkov kot aktivnih, pogumnih in močnih in deklic kot pasivnih, mirnih in nežnih. Še posebej izrazito je to na mestih, kjer se prikazuje različne poklice. Tretja oblika se odraža v samem govoru učiteljic in učiteljev. Pogosto s primeri, ki jih med poučevanjem uporabljajo, načinom govora in uporabi izključno moške slovnične oblike, s katero nagovarjajo vse otroke, pogosto nezavedno in nehote krepijo spolne stereotipe. Vse tri oblike krepijo spolno stereotipna prepričanja o spolih, ki deklice pogosto postavlja v neenakopraven položaj, zato bi o tem morali večkrat spregovoriti z namenom, da oblike spolnega stereotipiziranja ozavestimo.

Ključne besede:

spolni stereotipi,
osnovna šola,
poučevanje,
prikrit kurikulum

FORMS OF GENDER STEREOTYPING UPON CHILDREN'S ENTRY INTO PRIMARY SCHOOL

Abstract Entering school is a turning point in children's lives. Children usually look forward to it, as it represents their first step on the road to adulthood. At this time in their lives, their identity and cognitive functioning are not yet fully developed, and they are susceptible to various influences. School is a place to acquire knowledge, but it also educates through rules, tasks, teaching materials, and a hidden curriculum. Gender stereotypes are present in elementary school in different ways. Certain forms of gender stereotyping are found in kindergarten, and they are even more obvious in elementary school. They can be divided into three forms: first, the school environment reflects gender stereotypes. Often there is a strict division of areas for boys and girls, reinforced with pink and blue colors; second, textbooks and workbooks contain gender stereotyped portrayals of boys as active, brave and strong and girls as passive, calm and gentle, particularly when different professions are displayed; the third form is reflected in teachers' speech, often with examples they use during teaching, the way they speak, and in the use of exclusively male grammatical forms with which they address all children. All of these unconsciously and unintentionally reinforce gender stereotypes, generally putting girls in an unequal position. Our aim is to raise awareness of all three forms of gender stereotyping.

Keywords: gender stereotypes, elementary school, teaching, hidden curriculum

FEMINISTIČNO IZOBRAŽEVALNE PRAKSE V OAXACI, MEHIKA

TJAŠA FRANKO

Ljubljana, Slovenija
radlax123@gmail.com

Povzetek Zvezno državo Oaxaco zaznamujejo različni družbeni, politični in ekonomski izzivi, kot so revščina (po podatkih iz leta 2018 pod pragom revščine živi 66,4 % oaxaškega prebivalstva), rasizem, ki se odraža predvsem v diskriminaciji staroselskih skupnosti, centralizacija ekonomskih dejavnosti v velikih urbanih okoljih, korupcija, emigracija, otroško delo in nizka stopnja izobraženosti. Prav ženske so v vseh starostnih skupinah najbolj izpostavljene različnim tveganjem, med njimi tudi spolnemu nasilju in nasilnim smrtim. V Mehiki zaradi femicida namreč vsak dan umre 11 žensk oz. deklet; več kot 20.000 žensk pa je pogrešanih. Glavni akterji podpore za ženske so različne oblike družbenih gibanj in različne skupnosti, na primer lokalne skupnosti ali »sestrstva«, torej skupnosti žensk s podobnimi interesi. Ženska gibanja ponujajo posebne oblike radikalnega izobraževanja: feministično izobraževanje, katerega temelji izhajajo iz del Paula Freireja (teorija radikalnega ozaveščanja), Ivana Illicha (radikalni pristop v navezavi z anarhistično tradicijo) in bell hooks (feministični komunalizem). Le-to se zavzema za ozaveščanje o družbenih neenakostih, vključno z diskriminacijo na podlagi spola, ter spodbuja enakopraven odnos do žensk in tradicionalno zatiranih skupin, družbeno odgovornost, alternativne vrednotne sisteme in dejavno vlogo posameznic za doseganje sprememb, med drugim tudi za krepitev moči žensk. Ženske pravice se po eni strani krčijo, po drugi pa prav ženska družbena gibanja dosegajo občasne pomembne in odmevne zmage, kakršna je na primer odločba Mehiškega vrhovnega sodišča septembra 2021, da je kaznivost umetne prekinitve nosečnosti neustavna.

Ključne besede:

anthropologija
učenja,
pravice žensk,
feminizem,
epistemologija
Juga,
vseživljenjsko
učenje

FEMINIST EDUCATIONAL PRACTICES IN OAXACA, MEXICO

Abstract The state of Oaxaca, Mexico is characterised by various social, political, and economic challenges such as poverty (according to data from 2018, 66.4% of the Oaxacan population lives below the poverty line), racism, which is mainly reflected in discrimination against indigenous communities, the centralisation of economic activities in large urban environments, corruption, emigration, child labour and low level of education. Women in all age groups are exposed to various risks, including sexual violence and violent death. In Mexico, 11 women or girls die every day as a result of femicide, and more than 20,000 women are missing. The main support women get is from social movements and communities such as “sisterhoods,” made up of women with similar interests. Women's movements offer several forms of social education: feminist education, which is based on the work of Paulo Freire (radical awareness theory), Ivan Illich (radical approach in relation to the anarchist tradition) and bell hooks (feminist communalism). Feminist education promotes equal treatment of women and traditionally oppressed groups, social responsibility, and the active role of individuals, including women's empowerment. While women's rights are being eroded, women's social movements are achieving important victories.

Keywords: anthropology of learning, women's rights, feminism, epistemology of the South, lifelong learning

SKRITI KURIKUL IN EPISTEMSKO SPOLNO UMEŠČANJE V IZOBRAŽEVALNIH IN RAZISKOVALNIH SISTEMIH

BRANISLAVA VIČAR,¹ SMILJANA GARTNER²

¹ Univerza v Mariboru, Filozofska fakulteta, Oddelek za slovanske jezike in književnosti, Maribor, Slovenija
branislava.vicar@um.si

² Univerza v Mariboru, Filozofska fakulteta, Oddelek za filozofijo, Maribor, Slovenija
smiljana.gartner@um.si

Povzetek Visokošolski prostor ima zaradi podeljene simbolne moči pomembno vlogo pri konstituiranju razmerij moči med spoli, zato je nekritično dojetje neenakosti spolov lahko posledica tako formalnih kot neformalnih praks v izobraževalnem sistemu, ki so tesno prepletene z družbeno strukturiranostjo. Asimetrična razmerja moči med spoli v visokošolskem prostoru lahko analiziramo tudi z vidika institucionaliziranih jezikovnih praks, ki jih prevladujoče označujeta generična raba moškega slovničnega spola in spolni binarizem. V prispevku se osrediniva na spletne strani Univerze v Mariboru in njenih članic, ki jih vsakodnevno uporabljajo pedagoško, raziskovalno in strokovno osebje, kakor tudi študentska populacija. Izpostaviva ustaljene jezikovne vzorce, ki so lahko bodisi kazalnik stanja bodisi kazalnik sprememb v razmerju med spoli. Posebno pozornost nameniva možnostim vpeljevanja spolno vključujoče rabe jezika, ki odpira možnosti enakovrednega subjektnega pozicioniranja. Pri tem se ne omejujeva na jezikovne prakse, ki presegajo moškosrediščnost jezika, ampak izpostaviva tudi prakse, ki obenem učinkovito presegajo spolni binarizem in jezikovno kodirano cisnormativnost ter s tem omogočajo prepoznavanje pluralnosti spolov onstran hegemonne binarne spolne strukture. Predstaviva tudi možnosti epistemske

Ključne besede:

spolno
zaznamovanje v
visokošolskem
prostoru,
skriti kurikulum,
spolno vključujoča
raba jezika,
spolni binarizem

vkjučitve družbene skupine oseb, ki se ne identificirajo znotraj spolnega binarizma, v raziskave, in opozoriva na izzive, s katerimi se lahko soočamo pri oblikovanju spolno vključujočega izobraževalnega okolja. S predstavljenimi rešitvami si prizadevava prispevati k enakovredni epistemski spolni umestitvi vseh vključenih v izobraževanje in raziskovanje.

THE HIDDEN CURRICULUM AND EPISTEMIC GENDER POSITIONING IN EDUCATION AND RESEARCH SYSTEMS

Abstract As a result of conferred symbolic power, higher education plays an important role in the constitution of gender power relations. An uncritical perception of gender inequality can result from both formal and informal practices in the education system, closely intertwined with social structuring. Asymmetric power relations between genders in higher education can be seen in institutionalized language practices, which are predominantly characterized by the generic use of male grammatical gender and gender binaries. We will examine the websites of the University of Maribor and its members, which are used daily by teaching, research and professional staff, as well as students, to analyze established language patterns that can be either an indicator of the state or an indicator of changes in gender relations. Special attention is paid to the possibility of introducing gender-inclusive language, which opens up the possibilities of equal subject positioning. We do not limit ourselves to language practices that go beyond the androcentric linguistic code; we highlight practices that effectively go beyond the gender binary and linguistically coded cisnormativity, thereby enabling the recognition of gender plurality beyond the hegemonic binary gender structure. We will propose possibilities for the epistemic inclusion of a social group of people who do not identify within the gender binary in research and point out the challenges we face in creating a gender-inclusive classroom. We strive to contribute to the equal epistemic gender positioning of all participants in education and research.

Keywords: gendering in higher education, hidden curriculum, gender inclusive language, gender binary

THE HIDDEN CURRICULUM AND TEACHERS' VALUES IN PRIMARY SCHOOLS IN SLOVENIA AND SERBIA

ANDREJ NATERER

University of Maribor, Faculty of Arts, Department of Sociology, Maribor, Slovenia
andrej.naterer@um.si

Abstract My aim is to present an analysis of key features of teachers' values in selected primary schools in Slovenia and Serbia and to delineate the presence of a hidden curriculum. Through analysis of narratives from focus groups, examples of gender stereotyping which are part of a hidden curriculum in the education system were collected. The results show the presence of different gender stereotypes and a clear distinction between negatively, neutrally, and positively perceived elements in the school environment, and provide important insights into the inner workings of gender stereotyping in both settings.

Keywords:

hidden curriculum,
gender
stereotyping,
primary school,
teacher values,
Slovenia,
Serbia

SKRITI KURIKULUM IN VREDNOTE UČITELJEV V OSNOVNIH ŠOLAH V SLOVENIJI IN SRBIJI

Povzetek Cilj predstavitve je prikazati rezultate analize ključnih značilnosti vrednot učiteljev v izbranih osnovnih šolah v Sloveniji in Srbiji ter orisati prisotnost skritega kurikulumu. Z analizo narativov iz fokusnih skupin smo zbrali primere spolnih stereotipov, ki so del skritega kurikulumu v izobraževalnem sistemu. Rezultati nakazujejo na prisotnost različnih spolnih stereotipov in jasno razlikovanje med negativno, nevtralno in pozitivno percipiranimi elementi v kontekstu osnovne šole. Čeprav rezultati omogočajo pomemben vpogled v notranje delovanje stereotipov o spolih v obeh okoljih in orišejo nekatere elemente skritega kurikula, njegove prisotnost ni bilo mogoče v celoti empirično potrditi.

Ključne besede: skriti kurikulum, spolni stereotipi, osnovna šola, vrednote učiteljev, Slovenija, Srbija

INTERNATIONAL CONFERENCE EDUCATION AND GENDER 2022: BOOK OF ABSTRACTS

ANDREJ NATERER (ED.)

Univerza v Mariboru, Faculty of Arts, Maribor, Slovenia
andrej.naterer@um.si

Abstract The publication presents a collection of abstracts from the international conference Education and Gender. The papers focus on various aspects and intersections between education and gender. Along with the dissemination of the key results of the STELLA project, the publication brings new perspectives on the hidden curriculum, gender stereotyping and other elements in the content of education.

Keywords:

gender,
education,
STELLA project,
gender
stereotyping,
hidden curriculum

MEDNARODNA KONFERENCA IZOBRAŽEVANJE IN SPOL 2022: ZBORNİK POVZETKOV

ANDREJ NATERER (ED.)

Univerza v Mariboru, Filozofska fakulteta, Oddelek za sociologijo, Maribor, Slovenija
andrej.naterer@um.si

Ključne besede:

Spol,
izobraževanje,
STELLA projekt,
spolna
stereotipizacija,
skriti kurikulum

Povzetek Publikacija predstavlja zbirko povzetkov z mednarodne konference Izobraževanje in spol. Prispevki se osredotočajo na različne vidike in presečišča med izobraževanjem in spolom. Zraven diseminacije ključnih rezultatov projekta STELLA, prinaša publikacija nove poglede na skriti kurikulum, spolno stereotipizacijo in druge elemente v kotenstu izobraževanja.

University of Maribor

Faculty of Arts

